

ка комитети биринчи секретар
Алексей Клементьевич Черня
кўрсатилдилар.

СССР Олий Совети депутатли
гига номзодлар кўрсатиш даво
этомқда.

(ТАСС).

КОМУНИЗМ - ЖАҲОННИНГ ЁШЛИГИ

(Боши учинчи бетда).

Секция мажлисининг қатнашчилари — ёш ишлаб чиқарувчилар ва мутахассислар, партия, комсомол ходимлари ва олимлар, журналистлар ва санъат арбоблари марксист-ленинча дунёқарошни, совет ёшлари сингирини оғини шакллантириш соҳасида Ленин комсомол олдига бораётган кўп қиррали ишларни пухта таҳлил қилдилар.

Соқлар унинг колонна залида ёшларга меҳнат тарбияси, бериш, комсомол ва социалистик мусобақа секцияси ишлари. Секция ишида транспорт қурилиши министри Б. Ф. Кожеников қатнашди.

— Кейинги йилларда комсомол ташкилотлари ёшларга меҳнат тарбиясини бериш соҳасидаги ишларни анча активлаштиришди, деди мажлиснинг оқариб ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари Г. П. Елисеев. — Миллион-миллион йигит-қизлар тўққизинчи беш йиллик топириқларини мундарибдан илгари бақариш учун Бутунитиёқ социалистик мусобақасида актив қатнашмоқда.

Съезд делегатлари ва меҳмонлари ёшларни камолотга етказиш ва чинқилиришда меҳнатнинг аҳамияти жуда катта эканлиги тўғрисида, Коммунистик партия ёшларни меҳнатсеварлик руҳида тарбиялашда комсомолга нақадар катта аҳамият бераётганини ҳақиқатда таъкидлашди.

Секция мажлисида комсомол ташкилотларининг социалистик мусобақа самардорлигини кўчатириш соҳасидаги фаолияти, уларнинг меҳнат умумдорлигини ошириш учун, махсус қилиб чинқилириш кўчатириш ва сифатини ошириш учун, иқтисод ва техника руҳида баҳо берилди. Комсомолнинг беш йиллик энг катта қурилишлари, оқил оқил қилишнинг унинг энг муҳим вазифаларида бири эканлиги таъкидлаб ўтилди.

Фан-техника тараққиёти ва ёшлар секциясининг ишида ВЛКСМ Марказий Комитети ёш олимлар ва мутахассислар советининг раиси, техника фанлари доктори, профессор Г. А. Месца раҳбарлик қилди.

Делегатлар мамлакатнинг ишлаб чиқарувчи кучлари ривожини, ҳозирги замон фан-техника революциясида комсомоллар билан ёшларнинг роли ва ўзини тавсифлаётган дорадаги йиллардаги эътиборига ҳавола қилдилар.

«Ёшлар ва қишлоқ ҳўжалик ишлаб чиқаришини интенсификация, уни ихтисослаштириш ва концентратлаш» секциясининг мажлисининг ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари В. С. Ярошевич оқди.

Комсомол, совет ёшлари партиянинг гояти ишчилар ва илмий асосланган агар сибатиин бутун фаолиятининг жанговар программаси, деб билдирилди, дейишди сўзга чиққан ёш қишлоқ меҳнатчилари.

Ўртоқ Л. И. Брежнев ВЛКСМ XVII съездидаги нутқида комсомолнинг янги ташаббуси — РСФСРнинг қора тупроқ бўлмаган зонасидаги мелiorатив ва қишлоқ қурилиши Бутунитиёқ зарбдор комсомол қурилиши, деб эълон қилинганлигини юксак баҳолади. Сўзга чиққан нотидлар ёшлар РСФСРнинг қора тупроқ бўлмаган зонаси қишлоқ ҳўжалигини актив интенсификацияси тўғрисида партия белгилаб берган программани амалга оширишга мўносиб ҳисса қўшади, деб ишонч билдирдилар.

Ёшлар ва қишлоқ ҳўжалик ишлаб чиқаришини интенсификация, уни ихтисослаштириш ва концентратлаш» секциясининг мажлисининг ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари В. С. Ярошевич оқди.

Комсомол, совет ёшлари партиянинг гояти ишчилар ва илмий асосланган агар сибатиин бутун фаолиятининг жанговар программаси, деб билдирилди, дейишди сўзга чиққан ёш қишлоқ меҳнатчилари.

Ўртоқ Л. И. Брежнев ВЛКСМ XVII съездидаги нутқида комсомолнинг янги ташаббуси — РСФСРнинг қора тупроқ бўлмаган зонасидаги мелiorатив ва қишлоқ қурилиши Бутунитиёқ зарбдор комсомол қурилиши, деб эълон қилинганлигини юксак баҳолади. Сўзга чиққан нотидлар ёшлар РСФСРнинг қора тупроқ бўлмаган зонаси қишлоқ ҳўжалигини актив интенсификацияси тўғрисида партия белгилаб берган программани амалга оширишга мўносиб ҳисса қўшади, деб ишонч билдирдилар.

Ёшлар ва қишлоқ ҳўжалик ишлаб чиқаришини интенсификация, уни ихтисослаштириш ва концентратлаш» секциясининг мажлисининг ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари В. С. Ярошевич оқди.

Комсомол, совет ёшлари партиянинг гояти ишчилар ва илмий асосланган агар сибатиин бутун фаолиятининг жанговар программаси, деб билдирилди, дейишди сўзга чиққан ёш қишлоқ меҳнатчилари.

Ўртоқ Л. И. Брежнев ВЛКСМ XVII съездидаги нутқида комсомолнинг янги ташаббуси — РСФСРнинг қора тупроқ бўлмаган зонасидаги мелiorатив ва қишлоқ қурилиши Бутунитиёқ зарбдор комсомол қурилиши, деб эълон қилинганлигини юксак баҳолади. Сўзга чиққан нотидлар ёшлар РСФСРнинг қора тупроқ бўлмаган зонаси қишлоқ ҳўжалигини актив интенсификацияси тўғрисида партия белгилаб берган программани амалга оширишга мўносиб ҳисса қўшади, деб ишонч билдирдилар.

Ёшлар ва қишлоқ ҳўжалик ишлаб чиқаришини интенсификация, уни ихтисослаштириш ва концентратлаш» секциясининг мажлисининг ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари В. С. Ярошевич оқди.

лим бериш учун қурашда партияга, мактабларнинг педагогик коллективларига янада активроқ ёрдам бера бошладилар.

Делегатлар ёш авлодин КПСС XXIV съезди тарихий қарорлари асосида тарбиялашнинг асосий проблемаларини муҳокама қилдилар.

«Комсомол ва ёш совет мутахассисларини тайёрлаш» секциясининг мажлисида Москва Давлат университетининг Ленинские Горидида маданият уйида бўлиб ўтди. Секция ишида ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари В. А. Житенев раҳбарлик қилди.

«Комсомол ва ёшлар ҳўнар-техника таълимининг бериш» секциясининг иши ВЛКСМ Марказий Комитети бюросининг аъзоси, Украина ВЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари А. П. Гиренко раислигида Союзлар уйининг Октябрь залида ўтказилди.

СССР Министрлар Совети Ҳўнар-техника таълими давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари В. А. Самшев ҳўнар-техника таълими системасини ривожлантиришнинг ақтуал проблемалари ва шу проблемаларнинг ҳал этишда комсомолнинг иштироки тўғрисида таъкидлаб берди.

Малакали ишчи кадрлар тайёрлашни яхшилаш учун партия билан ҳўкумат қўйган таъдирлар ҳўнар-техника таълими системасини ишчилар синфининг мўносиб ўринбосарларини воқта етказиш ва коммунистик руҳда тарбиялашнинг асосий мактабига айлантирди.

Ҳўнар-техника таълими давлат системаси умумий ўрта таълимга ўтишни тугаллашда муҳим бўлиши таъкидлаб берди.

Секция ишида СССР Министрлар Совети Ҳўнар-техника таълими давлат комитетининг раиси А. А. Булгаков иштирок этди.

«ВЛКСМнинг ҳалқаро фаолияти. Совет ёшларини интернационализм руҳида тарбиялаш» секциясининг мажлисининг ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари В. К. Пуго оқди.

СССР ёшлар ташкилотлари комитетининг раиси Г. И. Янаев, делегатлар, меҳмонлар Ленин комсомолнинг XVII съезди совет йигит ва қизлари ҳаётидаги асосий йўналишлардан бири, деб атаганлигини нотидлар таъкидлаб ўтишди.

Бутун совет ҳалқи сингари комсомол ҳам ўзининг бутун кучини мамлакатимиздаги коммунистик қурилишга сарфлаш билан бирга, ёшларнинг интернационал қардошлигини мустақамлашнинг ўзининг жононқоли иши, деб ҳисоблашди.

Ҳақли равишда комсомолнинг асоси деб ҳисобланувчи ҳар бир бошланғич комсомол ташкилотининг иш савиясини XVII съездан кейин қандай қилиб ошириш тўғрисида «Комсомол ташкилотларини мустақамлаш. Кадрлар билан активларни тайёрлаш ва тарбиялаш» секциясида гап борди. ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари В. Н. Пастухов мажлисини оқиб, шундай таъкидлади, комсомол олдинда турган вазифалар бутун чинқилишнинг кўчатириш, комсомол ишнинг форма ва методларини тақомиллаштириш, йигит ва қизларнинг ташаббусдорлиги ва оғилни интизолин ривожлантириш талаб қилди. Ёшларнинг иқтисодий-сиёсий активлиги ва меҳнатдаги гайратини — партия комсомолга топшираётган вазифаларни муваффақиятли равишда ҳал этишининг гаровидир.

Муҳокама этилган проблемалар тўғрисидаги секциялар ўз тавсияларини қабул қилди.

Секцияларнинг мажлисларида чет эл ёшлар делегатларининг раҳбарлари — съезд меҳмонлари сўзга чиқдилар.

Секцияларнинг иши тамом бўлган ВЛКСМ XVII съездининг делегатлари ва меҳмонлар партия ва комсомол ветеранлари, Улуг Ватан урушининг қаҳрамонлари, сановат ва қишлоқ ҳўжалик илорларини, етаци совет олимлари, адабиёт ва санъат арбоблари спортчилар билан учрашдилар.

26 апрелда съезд ўз иштини давом эттирди. (ТАСС).

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Олмаотодаги тантанали мажлисида сўзлаган нутқини деҳқонларимиз қизиқ билан ўқиб чиқдилар, уни қишлоқ ҳўжалигининг янада тараққиёт этиришининг жанговар программаси деб қабул қилдилар. Бу тарихий нутқда мамлакатимиз патокорларининг меҳнатига юксак баҳо берилди. «Ассан сўғирларидан ерларни кенгайтириш ҳисобига партия этиштиришини мутасил кўпайтиришга эришилди. Биз Ўзбекистон, Туркменистон, Тожикистон ва бошқа борча пахтакор республикаларнинг меҳнатчилари билан фарҳанга. Бутун улар ўз мажбуриятларини бажардилар».

Ишлаб чиқаришни янада ихтисослаштириш ва концентратлаш, ҳўжаликларро кооперацияни чўқур ривожлантириш эндиликда мамлакат қишлоқ ҳўжалигини ривожлантиришнинг энг муҳим тўб масалалари бўлиб қолмоқда, — дейилди ана шу ҳўкуматда. Бу умумхалқ ишига мўносиб ҳисса қўшиш ҳар бир қишлоқ, совхоз, район, ҳар бир меҳнатчининг шарафли ишидир.

Бизнинг қолқимиз асосан пахтачиликка ихтисослаштирилган, айна кезде чорвачилик, галлчилик, пиллчилик, сабзавот-поллчилик, богдорчилик ҳам шаддам ривожланмоқда. 1972 йил 22 августда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бизнинг социалистик мажбуриятларимизни маъқуллаб қарор қабул қилди. Бу қарор қолқозди деҳқонларимизни янги меҳнат зафарларига чорлади, шундан буён ўтган бир йил-у, тўққиз ой мобайнида муайян галлабларга эришилди. Бунинг қўйидаги мисоллардан кўриш мўкин.

Пахта этиштириш бўйича беш йиллик планни тўрт йилда тўла ва ошириб бажарамиз. Бундай дейишимизга асос бор. Қолқимиз бўйича ўтган ўн йилда она-Ватанга пландан ташқари 4.600 тонна «оқ олтин» етказиб бердик. Ўтган йил 2 минг гектар майдонининг ҳар гектаридан 42,3 центнердан ҳирмон қўтарди. Белллович йилда эса ҳосилдорлигини гектар бошига 45 центнерга етказиб, давлатга 9000 тонна пахта сотамиз. Шундай қилиб, пахта этиштириш юзасидан белгиланган беш йиллик планни тўрт йилда ошириб бажарамиз, беш йилликнинг сўғити босқинида яна 10 минг тонна дурдона арумонг этамиз.

Бундай муваффақиятга қандай қилиб эришдик? Пахта майдонини илжон борича кенгайтириб, ҳосилдорлигини мутасил оширмоқдамиз. Ўзтироф этиш керакки, ерларимиза шўр, сизат сув юзга жойлашган. Қолқимиз, районимиз ишмоллий зонага кирди. Шу ваздан Бажор кеч бошланди, куз эрта тушди. Ёғингарчиликлар кўп бўлди. Шундан шариотда деҳқонларимиз партия ташкилотлари ёттирибга ҳар қанонгидан ҳам маҳкам жисплаган ҳолда жонқуларлик қўрастиб меҳнат қилмоқда ва пахтадан юқори ҳосил етиш тирмоқда.

Пахта усталари ҳақида гап борганда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Зариф Қурбоннинг номини фажр билан тилга оламиз. Бу аjoyиб деҳқон бошчилигидаги бригада аъзолари гектардан 53 центнердан пахта ҳосили олиб, 60 центнерлик марра сари қадам ташламоқда. Ҳожибой Саидов, Сатимбой Жуманов, Саъдулла Қурбон, Ўйдоб Жўмиев, Бекон Отажоновлар бошлиқ бригадалар ҳақида ҳам шундай илқ сўзларни айтиш мўкин. Биз ҳамма бригадаларимизни 30 центнерлик даражасига кўтариш таъдирлари амалга оширмоқдамиз, айна кезде 60 центнерлик сифини кескин кенгайтирамиз.

Яқинда мазбуотда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети маъқуллаган «Ер — бойлигимиз манбаи» сарлавхали мақола босилди. Унда бир гурупа қолқозлар ва совхозларнинг раҳбарлари қўриқ ва партов ерлар оқин ҳисобига экин майдонларини кенгайтириш, ихтисослаштиришнинг кенг қўллаш, алмашлаб экинни жорий этиш йўли билан ҳосилдорлигини кескин кўтариш гоялирини олға сурди. Бу мақолага мен ҳам имзо чекдим. Ҳақиқатда ер — бойлигимиз! Ерин эъзозлашимиз, вақтида ўғитлаб, зақини қочириб, шўрини йўқотиб, унмдорлигини оширишимиз керак. Ер тўйса — эл тўйди. Шундай бўлган, ерин ўғитлаб асосий масалалар. Ҳар йили қўллаб минерал ўғитлар оламиз, қолқимизда чорвачилик тиз ривожлантирилиши тўғрисида органик ўғитлар тўғрисида кўришмоқда. Тупроқ қўртгароммасига этамиз. Минерал ва органик ўғитлардан тайёрланган қўришмадан тупроқ қўртгароммасига ривож қилган ҳолда фойдаланамиз. Пахта-беда алмашлаб экин жон жорий қилишимиз ҳам ерининг унмдорлигини оширишда катта роль ўйнамоқда. Кейинги йилдагига Амударё киргиздан 300 гектар янги ер ўзлаштириб, қишлоқ ҳўжалик оборотига киритдик. Беш йиллик охиригача яна 200 гектар ер ўзлаштириш бўйича қабул қилган мажбуриятимиз ҳам тўла бажарилмоқда.

Пахтачилик, ҳуссан термини машиналаштириш «оқ олтин» этиштиришнинг кўпайтиришнинг асосий омилларидан биридир. Илгари йигиттерим уч-тўрт ойга қўйиб кетиши тўғрисида қўйилган бир қисми нобуд бўларди. Эндиликда теримда фурсат қисқарди. Натикда пешана терини, билан куч билан этиштирилган ҳосил қора совуқ тушиб ёғингарчиликлар бошланғича саранком-саршалаб оқинати. Бунда терим машиналари, уларни мохирлик билан бошқараётган механизаторларимизнинг хизмати катта бўлмоқда.

Илгари «Хоразм шариотиди пахтани машинада териш мўкин эмас, чўки бу ерда гўза усб келди», деган кайфият бор эди. Партия ташкилотлари бунга каттик зарба берди. Хоразмда дала ишлари, ҳуссан теримини комплекс механизациялаш мўкин ва лозим, деган тушунича одамларнинг онига сингирди. Бутун унинг самарасини кўриб қувонмоқдамиз. Ўтган йили қолқимиз бўйича машиналарда 4300 тонна пахта териб

ЧОРВАЧИЛИК ИСТИҚБОЛИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг 1972 йил 22 августдаги қарори билан Хоразм область Богот райониди Меҳнат Қизил Байроқ ордени Нариманов номи колхозини 1972—1975 йилларда пахта, сут, гўшт ва бошқа маҳсулотлар этиштиришнинг кўпайтириш ҳақидаги социалистик мажбуриятлари маъқулланган эди. Шу мажбуриятлар қандай бажарилди, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Олмаотодаги тантанали мажлисида сўзлаган нутқидан қўйилган вазифаларга жавобан меҳнат аҳли ниямалар қилипти? Қўйида шу ҳақда фикр юритилади.

Илгари ҳеч қанон бундай муваффақиятга эришилмаган эди.

Ҳозир элликта терим машинамиз бор, ҳар бирининг масвуддаги иш унуми йилдан-йилга ошиб борапти. Қарим Қуваков, Сафо Қурбон, Сафаргул Жўмабоева каби илгор механизаторларимиз масвудда 200-250 тоннадан ошириб пахта териб, ҳирмонга барака киритмоқдалар. Теримни машиналаштириш бўйича белгиланган беш йиллик планни уч йилда бажардик. Биз беш йилликда механизаторлар сонини 200 кишига етказишни кўзда тутган эдик. Ҳозирнинг ўзидеёқ 215 меланизаторимиз бор. Эндики вазифа уларнинг малакасини, машиналарининг эса иш унумини кескин оширишдан иборатдир.

Қолқимиз кўп тармоқли ҳўжалик. Пахтачилик асосий соҳа бўлиб келди, бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолаверди. Чорвачилик пахтачилик даражасига кўтаришни бош вазифа деб биламиз. Шунинг ҳам айтиш керакки, кейинги йилларда чорвачиликни ривожлантириш, сут, гўшт ва бошқа маҳсулотлар этиштиришнинг кўпайтиришда анча ютуқларга эришилди, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг 1972 йил 22 августдаги қароридан кейин айнаикс кескин ўзгаришлар қилинди.

Мажбуриятимизда 1972—1975 йилларда гўшт этиштиришнинг 1971 йилдагига нисбатан 33 марта кўпайтирилди, дейилган эди. 1971 йилда қолқоз бўйича 188 тонна гўшт тайёрланган бўлса, 1972 йилда 198 тонна гўшт тайёрланди. 1973 йилга келиб бу рақам 221 тоннага етказилди. Бунда гап фақат қозомол ва қўй гўшти ҳақида борапти. Бу йил 370 тонна гўшт тайёрланди, келаси йили эса бу рақамни 458 тоннага етказамиз.

Қандай резервлар ҳисобига шундай муваффақиятларга эришилди? Илгари ҳар бош қорамолнинг тирк вазни 270 — 275 килограммга етганда гўшта топирилган бўлса, шу йилдан бошлаб 400 — 420 килограммлик қорамолларни гўшта топирамиз, қўйларнинг тирк вазини эса яна 20 — 25 килограмм оширдик. Умуман ўрта

● 9000 тонна пахта тайёрланади, ҳосилдорлик 45 центнерга етказилади.

● 370 тонна гўшт этиштирилади, қорамолнинг тирк вазни 400-420 килограмм бўлади.

● 1500 тонна сут соғиб олинади, ҳар бош сингирнинг маҳсулдорлиги 2500 литрга етказилади, сўнгра 400 литр бўлади.

● 105 тонна қўён гўшти, 40 минг дона қўён териси сотилади, ҳар бош зотли қўённинг тирк вазни 7 килограммга етказилади.

● 322 тонна дон, 30 тонна шолли олинади.

● 25 тонна пилла сотилади.

ва ўртадан паст семизликдаги чорва молларини тайёрлов ташкилотларга топиришнинг ман эди.

Гўшт, тери этиштиришнинг кўпайтиришда қўёнчилик катта аҳамият касб этмоқда. Биз 1972 йилдан бошлаб қўён гўшти этиштириш бошладик. Уша йили давлатга 2 тонна қўён гўшти топирилди. 1973 йилга келиб эса 12 тонна қўён гўшти этиштиришди. Қўёнчилик сардоромад соҳа эканлигида тўла ишонч ҳосил қилдик. Қўёнлар тез кўпайди, ҳар бош урғочи қўён 7-8 тагача болавади. Қўёнлар тез ўсади, шариотга яқин кўникади, касаликларга бардошли бўлади. Энг муҳими — бир бош она қўён бир йилда 8-9 марта болавади.

Қўённи кўпайтириш, маҳсулдорлигини ошириш учун ҳамма қўлайликларга эга бўлган қўёнхона қўрдик. Қозон шариотдан насли қўёнлар олиб келдик, уларнинг тирк вазини 7-8 килограммга етмоқда. Маҳаллий зотга масвуб қўёнларимиз 3 килограммдан 4 килограммгача тез босмоқда. 1974 йилда давлатга 105 тонна қўён гўшти сотамиз. Ҳар йили 35-40 минг дона қўён териси етказиб берамиз.

Қўёнчиликни ривожлантириш, маҳсулот этиштиришнинг кўпайтириш учун ниямалар қилиш керак! Биз маҳсул қўёнчилик фермаси ташкил этиб, унинг ихтиёрига экин майдонлари ва транспорт воситаларини ажратиб бердик, ферма тақдирини ишбилармон кадрларга топиридик. Қўёнхонадаги оғир ишлар машиналарга гардания ортилди. 10 гектар майдонда оқушорон доми, 20 гектар ерда қўёубода, 10 гектар ерда сабзи етиштирилди. Ундан ташқари 10 гектар майдонда хашик лавлага ўстирилди. Сабазот қичкидилардан қўёнларни озиклантиришда кенг фойдаланилади. Келтирилган мисоллардан қўйини турбидик, қўёнчиликни ривожлантириш учун кўп меҳнат ва маблаг талаб қилинмади, режалли иш олиб борилса, қўёнчилик тезда соф фойда келтирувчи тармоққа айланади. Биз бу йил қўёнчиликдан 20 минг еўм даромад оламиз, шундан 5 минг сўйи соф фойда бўлади. Қўёнчилик фермасининг Бекназар Отажонов, Тўхтагул Матинёзова, Манли Абдуллаев, Шарифа Оллабеганова каби ходимлари ўз касбини маҳсулот этиштиришнинг кўпайтириш билан шарафлаш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Гўштни кўпайтиришнинг яна бир резерви новоселар, қари йилқилар, туяларни бўрдоқи ва сўқимга қўйиб, тирк вазини кўзда тутилган даражага етказиб гўшта топиришдир. Ҳар йили сут-товар фермасидаги сингирлардан 50-60 таси «ремонт» қилинади. Лекин ҳар қандай шариотда ҳам гўшта топирилган чорва моллари ва паррандаларнинг ўрни тўлдириб борилади, туёқ сонининг қамайишига йўл қўйилмайди.

Шундай қилиб, гўшт этиштиришнинг 3,3 марта кўпайтириш ҳақидаги социалистик мажбуриятимизни сўзсиз бажарамиз.

Энди сут этиштириш олиб кўрайлик. Мажбуриятимизда сут этиштиришнинг 4,1 марта кўпайтиришга азму қарор қилганимиз айтилган. Бу борада ҳам муайян муваффақиятларга эришилди. 1971 йилда қолқоз бўйича 600 тонна сут тайёрланган бўлса, 1972 йилда сут микдори 222 тонна кўпайтирилиб 822 тоннага етказилди, 1973 йилда 900 тонна сут соғиб олинди. 1974 йилда ялиш сут микдорини 1500 тоннага етказиш кўзда тутилмоқда.

Бундай дейишимизга асос бор. Сингирлар йил сайин кўпайтирилиб, маҳсулдорлиги оширилмоқда. Кейинги йиллардагига соғин сингирлар сонини 100 бошга кўпайтирилди, ҳозир 700 бош сингир гўшта соғиб олинган бўлса, 1973 йилда 2216 литрдан сут олинди, белллович йилда ўртача 2500 литрдан сут соғиб олиш ниятидамиз.

Сингирларнинг зотини яхшилашга алоҳида эътибор бермоқдамиз. Шу масқадда ўтган йили бошқа республикалардан 200 бош наслил гўнажин сотиб олдик, улар бўзқўлқ бошлади. Ҳар бирйдан ўртача 4500 литрдан сут соғиб олишни кўзда тутилмоқдамиз. Умуман ҳар йили сингирлар сонини тез ва мутасил кўпайтирмоқдамиз. Сингирларнинг қисир қоллишини тугатиш туёқ сонини кўпайтиришнинг резервидир. Ҳар 100 бош сингирдан 100 та бўзқўлқ синини таъминлаймиз.

1971 йилда 237 гектар майдонда беда, 10 гектар майдонда маккажўҳори ўстирилди, беданин гектаридан 90 центнердан кўк пичан, маккажўҳорининг гектаридан 34 центнердан дон олинган бўлса, бу йил беда майдонини 280 гектарга, дон маккажўҳорини 45 гектарга, сибзот маккажўҳорини 115 гектарга етказдик. Гектаридан 70 центнердан дон, 500 центнердан кўппола оламиз. Келаси йили озсуқоб экинлар майдонини ҳозирги 453 гектардан 950 гектарга етказиладик, алмашлаб экин схемаси бўйича 600 гектар майдонда беда ўстирамиз. Маккажўҳорисудон ўли, маккажўҳори — дондуқали экинлар аралаштириб экинни кенг қўлламоқдамиз. Оқжўҳори дон ва поёси этиштиришнинг ҳам кўпайтирмоқдамиз.

Силос ва санаж бостириб, беда уни тайёрлашнинг кенг йўлга қўйдик. Қолқимизда механизацияланган озсуқа тайёрлаш цехи қурилиб ишга туширилди. 400 сингирга мўлжалланган чорва комплексини битказиб, чорвадорларимиз ихтиёрига топиридик. Ҳар бош сингирга ўртача 13-15 тонна силос, 7-8 тонна санаж тайёрлаган одат тўсига киритдик. Беда ва маккажўҳори дон, пичан, маккажўҳори поёси, сабзавот қичкидиларини аралаштириб қоршима тайёрлаш, шу йўл билан ена-хашакнинг қичкидига қичишга берамиз беришда яқин натижаларга эришилди. 1971 йилда 2140 тонна беда пичани тайёрланган бўлса, 1973 йилда 3500 тонна беда пичани гарамилдик. Маккажўҳори дони этиштириш эса 34 тоннадан 292 тоннага етказилди. Чорвачиликда хлорелладан кенг фойдаланмоқдамиз.

ЧОРВАДОРЛАРИМИЗ орасида социалистик мусобақа кучайтирилмоқда. Ленин ордени кавалери, республикада хизмат қўрган чорвадор Розия Матқубоева ўзига биркилтирилган сингирларнинг ҳар бошидан 3000 литрдан ошириб сут соғиб олмади. Унингички Оханон Искандарова, Сафаргул Қурбонова, Беканон Раҳимов, Рўзигул Нуримовалар ҳам 2500 — 2800 литрлик марраини эгалладилар. Ҳар бош соғин сингирдан соғиб олинган сутни ҳўжалик бўйича ўртача 4000 литрга етказиш масаласи кун тартибига қўйилди.

Чорва молларини кўпайтириш топириқларини муваффақиятли ҳал этилмоқда. Ҳозир фермаларимизда 3 минг бошдан зиёд қорамол бор. 1975 йилга бориб қўйлар сонини 5 минг бошга етказишимиз керак эди, ҳозирдеёқ бу маррани эгалладик. Давлатга қоракўл тери, жун сотиб беш йиллик планларини деярли бажардик. Товуқлардан туҳум олишни ҳам кўпайтирмоқдамиз.

Белллович йилда қолқоз деҳқонларимиз олдида улкан вазифалар турбиди. Юқорида айтиб ўтилганидек, бу йил давлатга қандай 9 минг тонна пахта етказиб беришимиз керак. Сингирлардан 1500 тонна сут соғиб олинишини, 370 тонна гўшт, 25 тонна пилла, 322 тонна дон, 30 тонна шолли, салкам 400 тонна сабзавот, 516 тонна қозун ва тарвуз, яна қўллаб-бошлаш хил қишлоқ ҳўжалик маҳсулотларини тайёрлаш ва давлатга етказиб беришнинг таъминламаси керак.

Юқ оғир.